

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ
45 Гж 4969/24
30.01.2025. године
Н и ш

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, у већу састављеном од судија Миљане Стојковић, председника већа, Снежане Тодоровић и Сање Костић, чланова већа, у правној ствари тужилаца АА, ЈМБГ ... и ББ, ЈМБГ ..., обоје из ..., ул. ... бр. ..., које заступају адвокати Драган Николић и Вук Николић, обојица из Врања, против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, одељење у Лесковцу, ради накнаде штете, вредност предмета спора, 2.500.000,00 динара, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Основног суда у Врању П 2530/22 од 26.09.2024. године, у седници већа одржаној дана 30.01.2025. године донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ жалба тужене Републике Србије и пресуда Основног суда у Врању П 2530/22 од 26.09.2024. године **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Првостепеном пресудом, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима на име накнаде нематеријалне штете за трпљење душевних болова и патњи за нарушени лични и породични живот, трпљење неизвесности, неодговарање државних органа и намерно скривање и заташкивање информација о стварној судбини њихове ћерке, рођене ... године, због реакције и ставова надлежних органа који су показали трајну незаинтересованост да се утврди где је и каква је судбина њиховог детета, исплати сваком тужиоцу износ од по 1.250.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 26.09.2024. године као дана пресуђења, па до коначне исплате. Ставом другим изреке пресуде обавезана је тужена да тужиоцима на име трошкова парничног поступка исплати износ од 537.175,00 динара, са законском затезном каматом на износ од 475.875,00 динара почев од дана извршности пресуде.

Против наведене пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу из свих законских разлога, са предлогом да другостепени суд преиначи побијану пресуду одбијањем тужбеног захтева.

Испитујући првостепену пресуду у смислу одредбе чл. 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд у Нишу је нашао да је жалба тужене неоснована.

Побијана пресуда није захваћена битним повредама одредаба парничног

поступка из чл. 374 ст. 2 тач. 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, о којима овај суд пази по службеној дужности, нити је иста захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из чл. 374 ст. 2 тач. 12 ЗПП, на коју се жалбом тужене указује, јер су дати јасни разлози о одлучним чињеницама на којима је суд засновао своју одлуку.

Неосновано се жалбеним наводима тужене истиче да је првостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из чл. 374 ст. 2 тач. 7 ЗПП, онемогућавајући јој да расправља пред судом услед пропуштања достављања писане документације на коју тужена указује у жалби. Ово стога што је увидом у списе предмета утврђено да су сви писани докази уредно достављани туженој, те да је иста уредно позивана на рочишта за главну расправу, на којима је могла да се изјашњава о чињеницама супротне стране и да расправља пред судом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужила су супружници, тужила је дана ... године, у 09.30 часова, на Гинеколошко акушерском одељењу болнице у ... родила живо женско дете. Из порођајног протокола је утврђено да је под редним бројем ... уписана овде тужила АА, старости ... година, са местом становања у ..., удата, са датумом почетка порођаја ... године, са стањем водењака “цео”, да се иста породила дана ... године у 09.30 часова, да је родила женско дете, да је постељица изашла истог дана у 09.45 часова, те да је у рубрици за примедбе уписан податак ... По рођењу детета, тужила је са бебом транспортована у Клинички центар Ниш, а од стране особља болнице у ... тужиоцима нису пружене адекватне информације о здравственом стању њихове живорођене бебе, као ни о разлозима због којих се дете упућује у КЦ Ниш, већ су добили усмено објашњење да је потребно да беба тамо буде смештена у инкубатор. Тужиоцима није дозвољено да виде дете након смештања у болницу у Нишу, већ им је дана ... године само саопштено да је дете преминуло и да је послато на обдукцију након које се леш детета спаљује. Тужила је отпуштена из болнице без икакве отпусне листе и објашњења од чега је дете преминуло и где се леш налази, те тужиоци нису били упознати када ће и где дете бити сахрањено, нити су знали да ли је обавеза сахрањивања детета била на њима или је то била обавеза болнице. Рођење детета је пријављено матичној служби, тако што је у пријави наведено да је дете ... женско, рођено ... године, у 09.30 часова у ..., од оца АА, рођеног ... године у селу ..., по занимању радника, и мајке ББ, рођене ... године у ..., по занимању домаћице, са местом становања и оца и мајке у улици ... бр. ... у ... У пријави рођења је погрешно уписан датум рођења оца АА, овде тужиоца, јер из његовог матичног броја произлази да је рођен ... године, при чему је пријава рођења детета надлежном матичару извршена тек након осам дана, односно дана ... године, иако је дете рођено ... године. Из извода из матичне књиге рођених за матично подручје ... за ... годину произлази да у истом, осим података о датуму рођења, часу рођења, месту рођења детета, имена и презимена родитеља, те статусу држављанства родитеља и адресе њиховог пребивалишта, нису наведени други подаци о детету. На основу потврде Матичне службе Општинске управе СО Врање бр. ... од ... године утврђено је да дете ..., без имена, рођено ... године, од оца АА и мајке ББ, није уписано у Матичну књигу умрлих за матично подручје Врање. Матична служба града Врања је уз допис од 04.06.2021. године доставила извод из МК рођених од ... године у коме за лице нису уписани име, презиме и ЈМБГ, већ само дан рођења ... године, име оца АА и име мајке ББ, рођене ..., као и извод из МК умрлих од ... године за лице непознатог имена и пола, презимена ..., које је умрло у Нишу ... године у 13.10 часова, пребивалиште ..., ул. ... бр. ..., од оца АА и мајке ББ. Из прегледа уписаних лица у матичну књигу умрлих која су рођена у периоду од ... године до ... године и која су исте године преминула, утврђено је да се на том списку не налази дете овде тужилаца, при чему Здравствени центар Врање не поседује сазнања да ли је у том периоду постојао протокол – деловодник о сахрањеним бебама за ... годину. Из обавештења ЈКП “Комрад” Врање

утврђено је да према евиденцији погребне службе овог предузећа прва евидентирана сахрана бебе датира од 2007. године. Тужиоци су дана 09.09.2002. године поднели приватну тужбу Окружном тужилаштву у Врању и ПУ у Врању против болничког особља ГАК Ниш као починиоца кривичног дела из чл. 116 и чл. 117 КЗ. Из извештаја ВЈТ Врање произлази да су списи предмета КТР ... дана 09.09.2002. године достављени на надлежност и поступање Основном јавном тужилаштву у Нишу, по тужби ББ из Врања, док из дописа ОЈТ у Нишу произлази да су списи предмета ОЈТ Ниш КТР ... излучени због протеча рока чувања. Одељење за Патологију ЗЦ Врање обавестило је правну службу да одељење патологије поседује протокол умрлих-обдукција почев од 1987. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев усвојио, налазећи да је тужена пропустила да спроведе ефикасну истражну процедуру која има значај за породични живот тужилаца и да је тиме у односу на њих учињена повреда чл. 8 Европске конвенције, којим се гарантује право на поштовање породичног живота. Како нису разјашњене околности наступања смрти детета тужилаца услед пропуста државних органа тужене у вршењу њихових функција, тужиоци трпе душевне болове, услед чега је тужена дужна да им надокнади нематеријалну штету чија је висина одмерена сходно одредби чл. 200 ЗОО.

По налажењу овог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право и за своју одлуку дао довољне и јасне разлоге које прихвата и овај суд.

Неосновано се жалбеним наводима тужене истиче да је првостепени суд погрешно извео закључак о постојању одговорности тужене РС за штету коју су тужиоци претрпели, јер по налажењу тужене иста није предузела ниједну противправну радњу којом је таква штета проузрокована, те сходно одредбама чл. 170 и 171 ЗОО за штету може бити одговорна једино здравствена установа у којој се тужила породила.

Наиме, на основу одредбе чл. 144 ст. 1 Устава Републике Србије, судија суди на основу Устава, потврђених међународних уговора, закона, општеприхваћених правила међународног права и других општих аката, донетих у складу са законом. Имајући у виду одредбу чл. 16 ст. 2 Устава РС којом је прописано да су општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни део правног поретка Републике Србије и да се непосредно примењују, то се и Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода непосредно примењује почев од њене ратификације (Закон о ратификацији Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода ("Службени лист Србије и Црне Горе, међународни уговори" бр. 9/03, 5/05, 7/05 и "Службени гласник РС" међународни уговори бр. 12/2010), што значи да су судови приликом доношења одлуке дужни да непосредно примењују одредбе ове Конвенције.

Одредбом чл. 8 ст. 1 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода прописано је право на поштовање приватног и породичног живота, тако што свако има право на поштовање свог приватног и породичног живота, дома и преписке.

Основни елемент породичног живота у смислу одредбе члана 8. Конвенције представља обострано уживање родитеља и детета у заједничком друштву, а суштински циљ овог члана је да појединца заштити од произвољног мешања јавних власти, тако да таквој заштити могу бити својствене и додатне позитивне обавезе државе које се протежу, између осталог, на делотворност истражних поступака у вези са породичним

ЖИВОТОМ.

У конкретном случају, тужиља се породила у болници у ..., након чега је упућена са дететом у КЦ Ниш, без давања одговарајућих обавештења о разлозима упућивања, где је након два дана, односно дана ... године, обавештена да јој је дете преминуло, при чему она и њен супруг, овде тужилац, нису добили документацију о узроцима смрти бебе, налаз обдукције, нити им је тело бебе показано и предато. Поред тога, иако су тужиоци услед постојања сумње у вези са нестанком њиховог детета поднели кривичну пријаву надлежном тужилаштву у Врању, које је по формирању списка предмета исте уступило Основном јавном тужилаштву у Нишу, тужиоци до данас нису добили одлуку о било каквом поступању надлежног тужилаштва у том предмету, нити постоји било какав доказ да ли су и које радње предузимане ради разјашњења околности предметног догађаја, имајући у виду обавештење ОЈТ Ниш да су списи наведеног предмета излучени и да не постоје никакве информације о њему, тако да тужиоци још увек немају поузданих информација шта се десило са њиховим дететом. Иако постоји извод из матичне књиге рођених за дете тужилаца, у истом осим презимена рођене бебе, датума њеног рођења и имена и презимена родитеља, није наведен ЈМБГ новорођене бебе, а датум рођења оца АА, овде тужиоца, је погрешно унет, услед чега и сама пријава рођења детета није извршена одмах по рођењу детета дана ... године, већ осам дана касније ... године.

Сходно наведеним чињеницама, правилан је закључак првостепеног суда да нису разјашњене околности поводом наводне смрти детета тужилаца, те да и данас постоји неизвесност у погледу његове судбине, због чега тужиоци душевно пате. Својим недолотворним поступањем, односно пропуштањем да предузме адекватне мере које би довеле до разјашњења спорних околности у погледу судбине детета тужилаца, тужена је повредила право тужилаца на поштовање њиховог породичног живота зајемченог одредбом чл. 8 Европске конвенције. Имајући у виду да тужена Република Србије има позитивну обавезу да омогући остваривање људских права гарантованих Уставом и Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода, коју је у овом случају занемарила тако што није адекватно одговорила на захтеве тужилаца да буду информисани о судбини свог детета, то је правилан закључак првостепеног суда да тужиоци имају право на накнаду нематеријалне штете на основу одредбе чл. 200 ЗОО, у износу који је првостепени суд правилно одмерио и признао тужиоцима.

Неосновано се жалбеним наводима тужене истиче да је првостепени суд погрешно ценио истакнути приговор застарелости потраживања, јер су тужиоци сазнали за штету у октобру месецу ... године, а кривичну пријаву у вези са предметним догађајем поднели дана 09.09.2002. године.

Наиме, сходно одредбама чл. 376 ЗОО потраживање накнаде проузроковане штете застарева за три године од кад је оштећеник дознао за штету и за лице које је штету учинило, при чему у сваком случају ово потраживање застарева за пет година од кад је штета настала.

У конкретном случају тужиоци су два дана након рођења детета, односно дана ... године добили информацију да им је дете преминуло, без пружања било какве документације о узроцима смрти, а тужиоци су поводом сумње у нестанак њиховог детета дана 09.09.2002. године поднели кривичну пријаву. Штета тужилаца огледа се у трпљењу душевних болова, услед постојања неизвесности о стварној судбини њихове ћерке, која до данас није отклоњена. Тужиоци, дакле, од тренутка када им је саопштено за смрт детета, а нарочито након подношења кривичне пријаве, нису добили ниједну

информацију о основаности њихове сумње од надлежних органа да им је дете нестало извршењем кривичног дела, нити било коју другу информацију о разлозима евентуалне смрти детета, па су тужиоци неизвесност услед непостојања информација о стварној судбини њихове ћерке трпели и у време подношења тужбе, услед чега је правилан закључак првостепеног суда да потраживање тужилаца због повреде права на поштовање њиховог породичног живота зајемченог одредбом чл. 8 Европске конвенције није застарело.

Како је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно применио материјални право то је побијана пресуда потврђена у ставу првом изреке.

Суд је ценнио и остале жалбене наводе тужене, али исти нису били од утицаја на другачију одлуку суда.

Правилна је и одлука о трошковима поступка садржана у ставу другом побијане пресуде, будући да је донета у свему у складу са одредбама чл. 153 и 154 ЗПП.

Сходно наведеном, користећи се овлашћењем из чл. 390 ЗПП, Апелациони суд у Нишу одлучио је као у изреци пресуде.

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, дана 30.01.2025. године 45 Гж 4969/24.

**Председник већа-судија,
Миљана Стојковић**

**Тачност преписа потврђује
управитељ судске писарнице**